श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा, एप्रिल-२०१६

कक्षा - आचार्य-२ (Sem_4)	प्रश्नपत्र-२	गुणाः - ७०
विषयः - पौरोहित्यम्	CC 5.4.10	समयः - ०३:०० तः ०६:००
दिनाङ्कः - १८-०४-२०१६		सन्दर्भग्रन्थः - कर्मकाण्डप्रदीपः

युनिट-१

प्रश्नः -१ प्रातः सन्ध्योपासना-प्रयोगविधिं समन्त्रकं प्रतिपादयत । १२

अथवा

नानादिदेवादेवीनां प्रियपुष्पाणिविषये एकं निबन्धं लिखत ।

प्रश्नः -२ **कस्यचिदेकस्य टिप्पणीं लिखत ।** ०४

(१) प्रातः स्मरणम् । *(२) स्नानविधिः ।*

प्रश्नः -३ **अधस्तनेषु चत्वार एव प्रश्नाः समाधेयाः ।** ०४

(१) पुराणोक्ताचमनविधानं किम् ? *(२) भस्मधारणस्य मन्त्रः कः ?*

(३) संध्याशब्दस्य कोऽर्थः । *(४) संध्याकालः कः ?*

(५) सूर्यस्य गायत्रीमन्त्रः कः ? *(६) देवपूजानिर्णये कूर्मपुराणस्य मतमुद्धरयत ।*

युनिट-२

प्रश्नः -४ कर्मकाण्डप्रदीपदृष्ट्या भूतशुद्धिस्तथा प्राणप्रतिष्ठायाः विषये समन्त्रकं लिखत । १२

अथवा

न्यासस्यावश्यकतां विलिख्य पञ्चाङ्गमहारुद्रस्य न्यासं समन्त्रकं वर्णयत ।

प्रश्नः -५ **कस्याचिदेकस्य टिप्पणीं लिखत ।** ०४

(१) अन्नस्तुतिः । *(२) ताम्बूलभक्षणम् ।*

प्रश्नः -६ **अधस्तनेषु चत्वार एव प्रश्नाः समाधेयाः ।** ०४

(१) प्रातः सन्ध्यायां का देवता ?

(२) पञ्चमहायज्ञाः के सन्ति ?

(३) दीपनाशे रात्रिभोजनं भवति न वा ?

(४) रुद्राष्टाध्यायीमन्त्राध्याये कति मन्त्राः सन्ति ?

(५) सूर्योपस्थापनस्य मन्त्रः कः ?

(६) भोजने विशेषनियमेषु के सन्ति प्रमुखाः ?

(७) गणपत्यथर्वशीर्षस्य सम्बद्धः केन वेदेन सह वर्तते ?

युनिट-३

प्रश्नः -७ श्राद्धस्य परिभाषां विलिख्य प्रयोगविधिं यथाशास्त्रं लिखत । ०८

अथवा

वैश्वदेवकर्मविधिं समन्त्रकं प्रतिपादयत ।

प्रश्नः -८ एकस्य टिप्पणी कार्या । **०४**

(१) नीवीबन्धनविचारः । *(२) पिण्डद्रव्याणि ।*

प्रश्नः -९ अधस्तनेषु त्रय एव प्रश्नाः समाधेयाः । **०३**

(१) अग्निष्वात्ताः पितृगणाः कस्य भागस्य रक्षां कुर्वन्ति ?

(२) कर्मकाण्डप्रदीपस्य कः सम्पादकः ?

(३) श्राद्धकर्मणि के देवाः ?

(४) वर्ज्याविप्राः के भवन्ति ?

(५) नामोच्चारणे कः विशेषः ?

युनिट-४

प्रश्नः -१० पार्वणश्राद्धप्रयोगविधिं समन्त्रकं वर्णयत । **०८**

अथवा

षण्णवतिश्राद्धनिर्णयविषये एकं निबन्धं लिखत ।

प्रश्नः -११ एकस्य टिप्पणी कार्या । **०४**

(१) तीर्थश्राद्धविधिः । *(२) ग्रहणे श्राद्धनिर्णयः ।*

प्रश्नः -१२ अधस्तनेषु त्रय एव प्रश्नाः समाधेयाः । **०३**

(१) हिरण्यश्राद्धम्-इत्युक्ते किं ज्ञायते ?

(२) भरणीश्राद्धम् इत्युक्ते किं ज्ञायते ?

(३) श्राद्धकर्मणि प्रथमतः कस्याधिकारः ?

(४) श्राद्धकर्मणि यजमानस्य मुखं कस्यां दिशि भवति ?

(५) पितृपुरुषाणां कृते पिण्डदानसमये यज्ञोपवीतस्य स्थानं कुत्र भवति ?
